

บทที่ 3

การแบ่งหมวดย่อยของคำบอกเวลา

ในการอธิบายเรื่อง การแบ่งหมวดย่อยของคำบอกเวลา นี้ เพื่อความสะดวก จะแบ่งเรื่องออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่หนึ่ง จะกำหนดหน้าที่ของคำ 5 หมวด ที่เกี่ยวข้องกับคำบอกเวลา ซึ่งได้แก่ หมวดคำนาม หมวดคำกริยาอาการ หมวดคำกริยาวิเศษณ์ หมวดคำคุณศัพท์ และหมวดคำเชื่อมประโยค

ตอนที่สอง จะแบ่งคำบอกเวลาทั้ง 2 ประเภท ออกเป็นหมวดคำย่อย ๆ ตามหน้าที่

ตอนที่หนึ่ง

3.1 คำนาม และคำกริยาอาการ

ในการกำหนดหน้าที่ของคำนาม และคำกริยาอาการ ใช้กรอบประโยคทดสอบที่มี 3 ตำแหน่งดังนี้¹ คือ

กรอบ 1 ก) 1 2 คำช่วยหลังกริยา

ข) 1 คำช่วยหน้ากริยา 3²

คำใดก็ตามซึ่งอาจจะปรากฏในตำแหน่งที่ 1 ของกรอบ 1 ก. และ 1 ข. ได้ เรียกว่า คำนาม ส่วนคำซึ่งปรากฏในตำแหน่งที่ 2 ของกรอบ 1 ก. และตำแหน่งที่ 3 ของกรอบ 1 ข. ได้ เรียกว่า คำกริยาอาการ

¹ คัดแปลงจากกรอบประโยคทดสอบคำนาม และคำกริยาอาการ ของ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ โดยเปลี่ยนคำว่า แล้ว เป็น คำช่วยหลังกริยา และเปลี่ยนคำว่า กำลัง เป็น คำช่วยหน้ากริยา

² ดูคำอธิบายเรื่อง คำช่วยกริยา ในบทที่ 1 หน้า 19 - 20.

ตัวอย่าง

1 ก. นาฬิกา ที่ แล้ว

ข. นาฬิกา กำลัง ที่

คำว่า นาฬิกา ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำนาม เพราะปรากฏในตำแหน่งที่ 1 ของกรอม 1 ก. และ 1 ข. ได้ ส่วนคำว่า ที่ ถือว่าเป็นคำกริยากรรม เพราะปรากฏในตำแหน่งที่ 2 ของกรอม 1 ก. และตำแหน่งที่ 3 ของกรอม 1 ข. ได้

คำกริยากรรมนี้ อาจจะปรากฏข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา และข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา หรือปรากฏระหว่างคำช่วยหน้ากริยากับคำช่วยหลังกริยา โดยไม่ต้องมีคำนามมาปรากฏในตำแหน่งที่ 1 ก็ได้ เช่น

เหนื่อย แล้ว

กำลัง เหนื่อย

ยัง เหนื่อย อยู่

3.2 คำกริยาวิเศษณ์

ในการกำหนดหน้าที่ของคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอมประโยคทดสอบ ซึ่งมี 4 ตำแหน่ง คือ

กรอม 2) นาม คำช่วยหน้ากริยา คำกริยากรรม 4¹

คำใดก็ตามที่ไม่ใช่คำกริยา คำช่วยหลังกริยา คำหลังกริยา และคำลงท้าย² ที่ปรากฏในตำแหน่งที่ 4 ของกรอม 2 นี้ได้ เรียกว่า คำกริยาวิเศษณ์

¹ กรอมประโยคทดสอบนี้ นำมาจากกรอมประโยคทดสอบคำกริยาวิเศษณ์กรอม ข. ของ ดร. วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ เพียงกรอมเดียว

² ดูคำอธิบายเรื่อง คำหลังกริยา และ คำลงท้าย ในบทที่ 1 หน้า 21 - 3.

ตัวอย่าง

เขา จะ มา ทำไม

คำว่า ทำไม ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์ เพราะ ปรากฏในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2 นี้ได้

3.3 คำคุณศัพท์

คำคุณศัพท์ หมายถึง คำที่ใช้ขยายคำนามในนามวลี¹ ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หรือหน่วยกรรมตรง หรือหน่วยกรรมรองของประโยค และเป็นคำซึ่งไม่ใช่คำนาม ไม่ใช่คำบอกกำหนด และไม่ใช้คำบอกจำนวน² หรือคำบอกลำดับที่ และจะไม่ปรากฏในตำแหน่งของคำกริยากรรม หรือคำกริยากรรมเลย² คำคุณศัพท์นี้อาจจะใช้ขยายคำนามในนามวลีโดยตรง หรือปรากฏข้างหลังคำลักษณะนามก็ได้

ตัวอย่างคำคุณศัพท์ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค

ของกระจุกกระจิก อยู่ในกล่องนี้

(ของกระจุกกระจิก เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค)

กระโปรงตัวน้ำเงิน หายไปแล้ว

(กระโปรงตัวน้ำเงิน เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค)

ตัวอย่างคำคุณศัพท์ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของประโยค

น้อง หีบ-ชวกเปล่า -ไปทิ้ง

(ชวกเปล่า เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของประโยค)

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง นามวลี ในบทที่ 1 หน้า 12.

² สุรีย์ พันเจริญ, "คำกริยากรรมในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509). (อัครสำเนาะ.) หน้า 13-4.

ฉัน อยากรู้ กระโปรงตัวม่วง
(กระโปรงตัวม่วง เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของประโยค)¹

ตัวอย่างคำคุณศัพท์ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมรองของประโยค

พอ กำลังให้ เงิน คนง่อย
(คนง่อย เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมรองของประโยค)

บ้านหลังนี้ ฉัน จะให้ ลูกคนหัวปี
(ลูกคนหัวปี เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมรองของประโยค)

3.4 คำเชื่อมประโยค

คำเชื่อมประโยค คือ คำซึ่งใช้เชื่อมประโยค 2 ประโยค ซึ่งอาจจะเป็นประโยคเริ่ม หรือไม่เริ่มก็ได้ ให้เป็นประโยคผสม¹ ประโยคเดียว คำเชื่อมประโยคนี้อาจจะลงเสียงหนัก หรือไม่ลงเสียงหนักก็ได้²

ตัวอย่างที่เชื่อมประโยคเริ่มทั้งคู่

น้องอยากกิน/แต่พี่อยากดูละคร
ฉันเปิดหน้าต่างแล้ว/เมื่อฝนตก

ตัวอย่างที่เชื่อมประโยคไม่เริ่มทั้งคู่

เธอจะกาง/หรือจะกลับ
หมอยจะเปิดรานควย/ถ้ามีสตางค์

¹ คำอธิบายเรื่อง ประโยคเริ่ม ประโยคไม่เริ่ม และ ประโยคผสม
ในบทที่ 1 หน้า 7 - 9.

² วิจิตร ภาณุพงศ์, เล่มเดียวกัน, หน้า 166.

ตัวอย่างที่เชื่อมประโยคเริ่ม กับประโยคไม่เริ่ม

เราจะต้องเลี้ยงดูเอง/จนกว่าจะหาคนได้
เด็กจามบ่อย/ยังคงเป็นหวัด

ตัวอย่างที่เชื่อมประโยคไม่เริ่ม กับประโยคเริ่ม

เอาไปเถอะ/เมื่อหนาว
ฉันเก็บมา/ตั้งแต่ฝนยังไม่ตก

ตอนที่สอง

การแบ่งหมวดย่อยของคำบอกเวลาแต่ละประเภท

3.5 การแบ่งหมวดย่อยของคำบอกเวลาประเภทที่ 1

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 นอกจากจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามคำสั่งได้ดังกล่าวไว้ใน ข้อ 2.1.1.1 แล้ว บางคำยังอาจจะทำหน้าที่อย่างเดียวกับคำหมวดอื่นได้อีกด้วย คำประเภทนี้จึงอาจแบ่งออกเป็นหมวดคำย่อย ๆ ได้ 8 หมวด ดังนี้คือ

3.5.1 คำบอกเวลา หมายถึงคำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามคำสั่งได้¹ เพียงอย่างเดียว คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำซ้ำ จำนวน 1 คำ คือ คำว่า แรก ๆ

3.5.2 คำบอกเวลา - กริยาวิเศษณ์ หมายถึงคำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ
ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามคำสั่ง
ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอม 2

¹ ดูตัวอย่างคำบอกเวลาประเภทที่ 1 เมื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามคำสั่ง ในแผนก ก. หน้า 22-25 ที่จะกล่าวต่อไปนี้จะยกตัวอย่างเฉพาะเมื่อคำบอกเวลาประเภทที่ 1 นี้ ทำหน้าที่อย่างเดียวกับคำหมวดอื่น เท่านั้น

คำหวมวคนี้ม่แค้ทีเป็นรูปค้ำซ้ำนจำนวน 7 ค้ำ คื ค้ำว้ำ ค้ำ ๗ เข้ำ ๗
เที๋ยง ๗ บ้ำย ๗ เข็ญ ๗ ส่ำย ๗ ใหม่ ๗

ค้ำว้ยง เมือปรำกฏในค้ำแห่งค้ำกริยำวิเศษณัในกรอม 2

พ่อ มัค กลับ ค้ำ ๗
จัน อยำก คัญ เข้ำ ๗
จัน อยำก ออก เที๋ยง ๗
เรำ คอง ออก บ้ำย ๗
แม่ มัค กลับ เข็ญ ๗
จัน อยำก คัญ ส่ำย ๗
ขำว เที๋ยง สูก ใหม่ ๗

3.5.3 ค้ำบอกเวลำ - คณศัพท์ หมำยถึง ค้ำที่ท้ำหน้ำทีได้ 2 อย่ำง คื-

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลำตามล่ำพ้ง
- ข. ปรำกฏในค้ำแห่งค้ำคณศัพท์ คื ไซ้ขยำยค้ำนำมในนำนมวดี

ค้ำหวมวคนี้ มีแค้ทีเป็นรูปค้ำเดี๋ยว จำนวน 3 ค้ำ คื ค้ำว้ำ ค้อไป ค้อมำ

ปัจจุบัน

ค้ำว้ยง เมือปรำกฏในค้ำแห่งค้ำคณศัพท์ คื ไซ้ขยำยค้ำนำมในนำนมวดี

เขำ อำงได้เป็น ประขำนำธิบคัคนค้อไป
เขำ ไค้เป็น คู้จ้คกำรคณค้อมำ
ประขำนคณปัจจุบัน เกงมำกนะ

3.5.4 ค้ำบอกเวลำ - กริยำอกรรม - กริยำวิเศษณั หมำยถึง ค้ำที่ท้ำหน้ำทีได้
3 อย่ำง คื

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลำตามล่ำพ้ง
- ข. ปรำกฏในค้ำแห่งค้ำกริยำอกรรม คื ปรำกฏระหว่ำงค้ำช่วยหน้ำกริยำ
กับค้ำช่วยหลังกริยำ

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอม 2

คำหมวดนี้ มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า บาย

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาอาการ คือ อยู่ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา

เกือบ บาย แล้ว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอม 2

เขา คง เล็ก บาย

3.5.5 คำออกเวลา - กริยาวิเศษณ์ - คุณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง

คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอม 2

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไขยายคำนามในนามวลี

คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 2 คำ คือ คำว่า ตะกี (ตะกี) ปีกลาย

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ในกรอม 2

หนัง เฝิง ฉาย ตะกี

เขา เฝิง สำเร็จ ปีกลาย

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไขยายคำนามในนามวลี

ชาวตะกี มีแต่เรื่องร้าย ๆ

สถิติปีกลาย สูงมากกว่านี้อีก

3.5.6 คำบอกเวลา - นาม - กริยากรรม - คุณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง คือ

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ
- ข. ปรากฏในตำแหน่งคำนาม คือ ในตำแหน่งที่ 1 ของกรอบ 1 ก. และ 1 ข.
- ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม คือ ปรากฏข้างหน้าคำช่วยหลังกริยาและข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา
- ง. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไขขยายคำนามในนามวลี

คำหมวดนี้มีแต่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 4 คำ คือ คำว่า หนาว หน้าแดง
หน้าฝน หน้าหนาว

ตัวอย่าง คำว่า หนาว
เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำนาม

กรอบ 1 ก. หนาว มา แล้ว

ข. หนาว กำลัง มา

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม

ข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา หนาว แล้ว

ข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา เพิ่ง หนาว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไขขยายคำนามในนามวลี

นี่ เป็น เสื้อหนาว

3.5.7 คำบอกเวลา - นาม - กริยาวิเศษณ์ - คุณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง คือ

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ
- ข. ปรากฏในตำแหน่งคำนาม คือ ในตำแหน่งที่ 1 ของกรอบ 1 ก. และ 1 ข.
- ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

ง. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไข่มุขยาคำนามในนามวลี

คำหวนนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 2 คำ คือ คำว่า กลางคืน กลางวัน

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำนาม

กรอบ 1 ก. กลางคืน ยาว แล้ว

ข. กลางคืน กำลัง ยาว

กรอบ 1 ก. กลางวัน สั้น แล้ว

ข. กลางวัน กำลัง สั้น

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

เขา คง เกิด กลางคืน

เด็ก คง เกิด กลางวัน

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไข่มุขยาคำนามในนามวลี

เสื้อชุดนี้ เป็น เสื้อชุดกลางคืน

เสื้อชุดนั้น เป็น เสื้อชุดกลางวัน

3.5.8 คำบอกเวลา - กริยาอาการ - กริยาวิเศษณ์ - คุณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาอาการ คือ ปรากฏระหว่างคำช่วยหน้ากริยากับคำช่วยหลังกริยา

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

ง. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไข่มุขยาคำนามในนามวลี

คำหวนนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 3 คำ คือ คำว่า เข้า เพียง เย็น

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม คือ อยู่ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับ คำช่วยหลังกริยา

ยัง เขา อยู่
 เกือบ เที่ยง แล้ว
 เกือบ เย็น แล้ว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ในกรอบ 2

เขา คง ตื่น เขา
 แดง คง เลิก เที่ยง
 พอ คง เลิก เย็น

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใช้ขยายคำนามในนามวลี

อาหารเขา มีแต่ข้าวต้ม
 อาหารมือเที่ยง มี อะไรบ้าง
 ทาน- อาหารเย็น -ควยกันนะ

3.6 การแบ่งหมวดย่อยของคำบอกเวลาประเภทที่ 2

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 นอกจากจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาโดยร่วมกับคำอื่น ๆ ดังได้กล่าวไว้ใน ข้อ 2.1.1.2 แล้ว บางคำยังอาจจะทำหน้าที่อย่างเดียวกับคำหมวดอื่นได้อีกด้วย คำประเภทนี้จึงอาจแบ่งออกเป็นหมวดคำย่อย ๆ ได้ 12 หมวด ดังนี้คือ

3.6.1 คำบอกเวลา หมายถึง คำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาร่วมกับคำบอกเวลาควยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่น¹ คำหมวดนี้มีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยวและที่เป็น

¹ ดูตัวอย่างคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เมื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาร่วมกับคำบอกเวลาควยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่น ในผนวก ข. หน้า 126-37 ที่จะกล่าวต่อไปนี้จะยกตัวอย่างเฉพาะเมื่อคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ทำหน้าที่อย่างเดียวกับคำหมวดอื่นเท่านั้น

รูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำเดียวมี จำนวน 72 คำ คือ คำว่า ก็ ขณะ กฎ กิน งวด
ขวัญ ใจ ชาติ เดือน ตา ที่ หม เทอม เที่ยว นา ที่ ปาน ปี
พร ทัก ภาค มะ วัน มะ เรื่อง โมง ยก ยาม ยก รอบ ระยะ
แรก ฤดู วัน วาน วาน ขึ้น วินาที ศตวรรษ สี่ คาท หน หนา
หมู่ ไทร อาทิตย์ อนาคต

ชื่อวันทั้งเจ็ด เช่น อาทิตย์ เป็นต้น

ชื่อเดือนทั้งสิบสอง ตามสุริยคติ เช่น มกร (คม) เป็นต้น

ชื่อปีนักษัตรทั้งสิบสอง เช่น ชวด เป็นต้น

ที่เป็นรูปคำซ้ำ มีคำเดียว คือ คำว่า พลบ ๆ

3.6.2 คำบอกเวลา - นาม หมายถึงคำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำในหมวดอื่น

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำนาม คือ ในตำแหน่งที่ 1 ของกรอบ 1 ก. และ 1 ข.

คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 7 คำ คือ คำว่า ฤดูใบไม้ผลิ
ฤดูใบไม้ร่วง ฤดูฝน ฤดูร้อน ฤดูแล้ง ฤดูหนาว โอกาส

ตัวอย่าง . เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำนาม เช่น

กรอบ 1 ก. ฤดูใบไม้ผลิ มา แล้ว

ข. ฤดูใบไม้ผลิ กำลัง มา

กรอบ 1 ก. โอกาส เหมาะแล้ว

ข. โอกาส กำลัง เหมาะ

3.6.3 คำบอกเวลา - กริยากรรม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม คือ ปรากฏข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา และข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา หรือปรากฏระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา

คำทมนนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 3 คำ คือ คำว่า พลบค่ำ โพลเพล
เขามืด

ตัวอย่าง เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม
 ขางหน้าคำช่วยหลังกริยา พลบค่ำ แล้ว
 ขางหลังคำช่วยหน้ากริยา จน พลบค่ำ
 ขางหน้าคำช่วยหลังกริยา โพลเพล แล้ว
 ขางหลังคำช่วยหน้ากริยา กำลัง โพลเพล
 ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา ยัง เขามืด อยู่

3.6.4 คำบอกเวลา - กริยาวิเศษณ์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลารวมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือรวมกับคำใน
 ทวนก่อน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

คำทมนนี้มีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยว และที่เป็นรูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำเดี่ยวมีคำเดียว
 คือ คำว่า หนอย ที่เป็นรูปคำซ้ำก็มีคำเดียว คือ คำว่า คิก ๆ

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำเดี่ยว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ในกรอบ 2

กฤษ ต้อง รอ หนอย

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำซ้ำ

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ในกรอบ 2

เรอ ต้อง นอน คิก ๆ

3.6.5 คำบอกเวลา - คณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา รวมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือรวมกับคำ
 ในทวนก่อน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไร้ย้ายคำนามในนามวลี

คำหมวดนี้ มีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยว และที่เป็นรูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำเดี่ยว มีจำนวน 3 คำ คือ คำว่า เคิม โบราณ อดีต ที่เป็นรูปคำซ้ำมีคำเดี่ยว คือ คำว่า กอน ๆ ตัวอย่างที่เป็นรูปคำเดี่ยว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไร้ย้ายคำนามในนามวลี

เขา กลับไปอยู่ บ้านเคิม

วัดนี้ เป็น วัดโบราณ

อดีตประธานาธิบดีจอห์นสัน ได้มาเยือน- เมืองไทย -อีกแล้ว

ข้อสังเกต จากตัวอย่างข้างบนนี้ จะเห็นได้ว่า คำว่า เคิม โบราณ เป็นคำคุณศัพท์ที่ขยายคำนาม โดยปรากฏข้างหลังคำนาม ส่วนคำว่า อดีต เป็นคำคุณศัพท์ที่ขยายคำนาม โดยปรากฏข้างหน้าคำนาม

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำซ้ำ

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไร้ย้ายคำนามในนามวลี

เลขากนกอน ๆ สวย ๆ ทั้งนั้น

3.6.6 คำบอกเวลา - เชื่อมประโยค หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาควักกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่น

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค คือ ไร้ย้ายเชื่อมประโยค 2 ประโยค ซึ่งอาจจะเป็นประโยคเริ่ม หรือไม่เริ่มก็ได้ ให้เป็นประโยคผสมเพียงประโยคเดียว

คำหมวดนี้ มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 8 คำ คือ คำว่า ครั้ง คราว เดี่ยว ตอน ที่ เมื่อ ระหว่าง สมัย

ตัวอย่าง เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค

ครั้ง เธอ เป็น เด็ก / เธอ ชน เหลือ เกิน
ฉัน รู้สึก เขา / คราว ฉัน เจ็บ หนัก
อย่า วิ่ง / เกี่ยว จะ ดม
เธอ อยู่ ที่ ไหน / ตอน ฝน ตก
ที่ เขา กลับ บ้าน คำ / คุณ อย่า ไม่ เคย ดู เขา เลย
เขา มา ที่ นี้ / เมื่อ คุณ ออก ไป แล้ว
ระหว่าง ฉัน กำลัง ทำ กับ ข้าว / คุณ ช่วย ตั้ง โต๊ะ ควาย นะ
สมัย ท่าน ยัง สาว / ท่าน คง สวย มาก

3.6.7 คำบอกเวลา - นาม - เชื่อมประโยค หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง
คือ

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาคู่ยกัน
- ข. ปรากฏในตำแหน่งคำนาม คือ ในตำแหน่งที่ 1 ของกรอม 1 ก. และ 1 ข.
- ค. ปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค คือ ใจเชื่อมประโยค 2 ประโยค ซึ่งอาจ
จะเป็นประโยคเริ่มหรือไม่เริ่มก็ได้ ให้เป็นประโยคผสมเพียงประโยคเดียว

คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า เวลา

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำนาม

กรอม 1 ก. เวลา หมค แล้ว

ข. เวลา คง หมค

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค

เวลา เขาพูดอะไร / เธอควรจะฟังเขา

3.6.8 คำบอกเวลา - กริยากรรม - กริยาวิเศษณ์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้
3 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม คือ ปรากฏข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา และ
ข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา หรือ ปรากฏระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

คำทวนนี้ไม่มีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 5 คำ คือ คำว่า ก็ อย่า อย่า

สาย หัว

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม

ข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา	<u>อย่า</u> แล้ว	
ข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา	เพิ่ง <u>อย่า</u>	
ข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา	<u>อย่า</u> แล้ว	
ข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา	เพิ่ง <u>อย่า</u>	
ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา	คง <u>ก็</u> แล้ว	
ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา	คง <u>สาย</u> แล้ว	
ระหว่างคำช่วยหน้ากริยา กับคำช่วยหลังกริยา	ยัง <u>หัว</u> อยู่	

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

ละคร คง เด็ก ก็
 พอ มีก กลับ อย่า
 แม่ มีก ตื่น อย่า
 น้อง มีก ตื่น สาย
 เด็ก ๆ ต้อง นอน หัว

3.6.9 คำบอกเวลา - กริยาวิเศษณ์ - คุณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง

คือ

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน
- ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2
- ค. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใช้ขยายคำนามในนามวลี

คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 2 คำ คือ คำว่า ข้างขึ้น ข้างแรม

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

เขา คง เกิด ข้างขึ้น

บิด คง เกิด ข้างแรม

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใช้ขยายคำนามในนามวลี

พระจันทร์ข้างขึ้น สว่าง

พระจันทร์ข้างแรม ไม่คอยสว่าง

3.6.10 คำบอกเวลา - กริยาวิเศษณ์ - เชื่อมประโยค หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง คือ

- ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำในหมวดอื่น
- ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2
- ค. ปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค คือ ใช้เชื่อมประโยค 2 ประโยค ซึ่งอาจจะเป็นประโยคเริ่ม หรือไม่เริ่มก็ได้ ให้เป็นประโยคผสมเพียงประโยคเดียว

คำหมวดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า ประเคี้ยว

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

คุณ ต้อง รอ ประเคี้ยว

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค

อย่าออกไปตากฝน/ประเคี้ยวจะเป็นหวัด

3.6.11 คำบอกเวลา - กริยากรรม - กริยาวิเศษณ์ - คณศัพท์ หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาคู่กัน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม คือ ปรากฏข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา และข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

ง. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใ้ขยายคำนามในนามวลี

กำหนดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า คำ

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยากรรม

ข้างหน้าคำช่วยหลังกริยา	<u>คำ</u> แล้ว
ข้างหลังคำช่วยหน้ากริยา	เพิ่ง <u>คำ</u>

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

พี่ มัก กลับ คำ

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใ้ขยายคำนามในนามวลี

อย่าลืมมาทาน- อาหารคำ - คู่กันนะ

3.6.12 คำบอกเวลา - กริยาวิเศษณ์ - คณศัพท์ - เชื่อมประโยค หมายถึง คำที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง คือ

ก. เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา ร่วมกับคำบอกเวลาคู่กัน

ข. ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ คือ ในตำแหน่งที่ 4 ของกรอบ 2

ค. ปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ใ้ขยายคำนามในนามวลี

ง. ปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค คือ ใ้เชื่อมประโยค 2 ประโยค ซึ่ง อาจจะเป็นประโยคเริ่ม หรือไม่เริ่มก็ได้ ให้เป็นประโยคผสมเพียงประโยคเดียว

คำหวนนี้มีแก่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 ก่า คือคำว่า กอน

ตัวอย่าง

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำกริยาวิเศษณ์ ในกรอบ 2

แม่ คง คั้น กอน

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำคุณศัพท์ คือ ไข้อยายคำนามในนามวลี

งานขึ้นกอน ยังไม่ค้ำทอ

เมื่อปรากฏในตำแหน่งคำเชื่อมประโยค

กอน เจ้านอน/อย่าดื่มแปรงกันนะ

